

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
จังหวัดนราธิวาส

ความเป็นมา

ในระหว่างวันที่ ๑๘ สิงหาคม - ๓ ตุลาคม ๒๕๒๔ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จพระราชดำเนิน แปรประทับพระราชฐานประทับแรม ณ พระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์ ทรงเยี่ยมราษฎรในหลายพื้นที่ของจังหวัดนราธิวาส ทรงทราบถึงปัญหาและความทุกข์ยากของราษฎรอันเนื่องมาจากพื้นที่ส่วนใหญ่ เป็นพื้นที่พรุสภาพดินเป็นดินเปรี้ยวจัดไม่สามารถปลูกพืชได้จึงมีพระราชดำริสกับเจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องสรุปความว่า

"...ศูนย์ศึกษาการพัฒนาที่มีอยู่ในจังหวัดนราธิวาสนี้ ก็เป็นศูนย์ศึกษาที่เน้นหนักไปในทางค้นคว้าวิจัยและบริการในชีวิตความเป็นอยู่แบบที่เป็นอยู่ในภาคใต้ หนักในทางดินที่เป็นพรุ ซึ่งเป็นปัญหามากเพราะยังไม่ได้ศึกษาพอ และเกี่ยวข้องกับกรมกองหลายกรมกอง ซึ่งอาจจะยังไม่ปรองดองกันคือไม่เข้าใจ ก็มาวิจัยพร้อมกันที่เดียวกันก็จะได้มีความเข้าใจกันได้..." ในระหว่างวันที่ ๑๘ สิงหาคม - ๓ ตุลาคม ๒๕๒๔ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จพระราชดำเนิน แปรประทับพระราชฐานประทับแรม ณ พระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์ ทรงเยี่ยมราษฎรในหลายพื้นที่ของจังหวัดนราธิวาส ทรงทราบถึงปัญหาและความทุกข์ยากของราษฎรอันเนื่องมาจากพื้นที่ส่วนใหญ่ เป็นพื้นที่พรุสภาพดินเป็นดินเปรี้ยวจัดไม่สามารถปลูกพืชได้จึงมีพระราชดำริสกับเจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องสรุปความว่า

"...ศูนย์ศึกษาการพัฒนาที่มีอยู่ในจังหวัดนราธิวาสนี้ ก็เป็นศูนย์ศึกษาที่เน้นหนักไปในทางค้นคว้าวิจัยและบริการในชีวิตความเป็นอยู่แบบที่เป็นอยู่ในภาคใต้ หนักในทางดินที่เป็นพรุ ซึ่งเป็นปัญหามากเพราะยังไม่ได้ศึกษาพอ และเกี่ยวข้องกับกรมกองหลายกรมกอง ซึ่งอาจจะยังไม่ปรองดองกันคือไม่เข้าใจ ก็มาวิจัยพร้อมกันที่เดียวกันก็จะได้มีความเข้าใจกันได้..."

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) จึงมีมติอนุมัติหลักการให้จัดตั้ง "ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจาก พระราชดำริ" เมื่อวันที่ ๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๕ ตั้งอยู่ระหว่างบ้านพิกุลทอง และบ้านโคกสยา ต.กะลุวอเหนือ อ.เมือง จ.นราธิวาส ถนนสาย นราธิวาส - ตากใบ ห่างจากเมืองนราธิวาส ๗ กิโลเมตร มีเนื้อที่ ๑,๗๔๐ ไร่

วัตถุประสงค์

จากแนวพระราชดำริที่ได้พระราชทานไว้ จึงยึดเป็นแนวในการปฏิบัติงาน โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ ดังนี้

๑. เพื่อศึกษาและพัฒนาดินอินทรีย์ รวมทั้งดินที่มีปัญหาอื่นๆ ในพื้นที่พรุให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตรและด้านอื่นๆ ตามข้อกำหนดการใช้ประโยชน์พื้นที่พรุที่แบ่งเป็นเขตสงวน เขตอนุรักษ์ และเขตพัฒนาไว้แล้ว
๒. วิเคราะห์ ทดลอง วิจัย ทดสอบเกี่ยวกับการปลูกพืช การเลี้ยงสัตว์ รวมทั้งการเกษตรกรรมที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และให้ผลตอบแทนสูงสุด
๓. เป็นศูนย์กลางบริการข้อมูลการวิเคราะห์ตัวอย่างในห้องปฏิบัติการรวมทั้งเป็น ศูนย์กลางการสาธิต เผยแพร่ความรู้ด้านการเกษตรสาขาอื่นๆ
๔. เป็นศูนย์กลางการฝึกอบรม การพัฒนาอาชีพ ทั้งด้านการเกษตรและศิลปหัตถกรรม ที่ทำจากวัสดุพื้นเมืองให้กับราษฎรในหมู่บ้านรอบศูนย์ ศูนย์สาขาและผู้สนใจทั่วไป
๕. เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ราษฎร และพัฒนาสภาพความเป็นอยู่ด้านเศรษฐกิจและสังคม ความจำเป็นพื้นฐานของหมู่บ้านรอบศูนย์และศูนย์สาขาให้สูงขึ้น
๖. เพื่อนำผลการศึกษาและพัฒนาไปเป็นแบบอย่างใช้กับโครงการพัฒนาแหล่งอื่นๆ